

Oslo, 11. november 2021

Høringsinnspill til Energi- og miljøkomiteen fra WWF om regjeringens tilleggsproposisjon

WWF Verdens naturfond takker for muligheten til å gi innspill om regjeringens tilleggsproposisjon til statsbudsjettet for 2022. Vi mener at regjeringens tilleggsforslag inneholder noen gode enkelttiltak, men at det blir for dårlig så lenge den høye aktiviteten på olje og gass opprettholdes, og regjeringen ikke sørger for et reelt krafttak for naturen. Vi trenger mer natur og mindre utslipp, ikke minst for å berge vårt eget livsgrunnlag. Se en helhetlig respons på tilleggsproposisjonen fra WWF Verdens naturfond [i denne linken](#).

Ubegripelig kutt i skogvern

Mens flere enn hundre land på klimatoppmøtet i Glasgow har stilt seg bak avtalen om å få slutt på avskoging, går regjeringen inn for å kutte bevilgninger til skogvern i Norge med 120 millioner kroner. Skogen er det mest artsrike økosystemet i Norge, og hjem for litt over halvparten av alle arter her til lands. Men intensivt skogbruk har ført til at mange arter har havnet på den norske rødlista for arter, og de gjenværende naturskogene forsvinner i jevnt tempo. Å bevare skoger for ettertida er kanskje det enkleste enkelttiltaket for å stoppe tap av norsk natur. Det trengs en økning i bevilgninger slik at vi raskere kan nå 10%-målet om vern av skog som Stortinget har vedtatt.

Oljenæringen får mest, på bekostning av grønn omstilling

Oljeindustrien prioriteres, og bevilgningen til CO₂-lagring økes fra 3 til 4 milliarder kroner. Samtidig bevilges det kun 200 millioner til andre omstillingstiltak i resten av næringslivet. Dette er både risikofylt for norsk økonomi, og det blir helt feil når det vi trenger for å ikke havne bakpå i omstillingen er et grønt skifte som bygger på industri og kompetanse i hele landet.

Karbonbudsjett og CO₂-avgift

WWF er veldig positive til at det endelig kommer på plass et karbonbudsjett. Utslipp og klimamål må være styrende for budsjettet på lik linje med økonomien, slik hindrer man at statsbudsjettet bidrar til klimaendringer og at pengene sendes dit hvor de virkelig hjelper. I tillegg er det bra at CO₂-avgiften beholdes, men når veibruksavgiften samtidig blir redusert uthules effekten av førstnevnte betraktelig.

Utvannet fokus på hav

Regjeringen lovet i Hurdalsplattformen å styrke forskningen på livet i havet, men følger ikke opp med den nødvendige finansieringen. Dette var langt på vei det eneste tiltaket i plattformen som ville bidra til å bedre ta vare på naturen i havet. Dette er et budsjett som hverken ivaretar viktige leveområder eller søker å bygge opp igjen bestandene av truede arter i havet. Regjeringen viser med dette at de ikke ser sammenhengen mellom klimakrisen og tapet av natur.

Nødvendig plastsatsing uteblir

Hurdalsplattformen fastslo at Norge skal lede an i innsatsen for å stanse plastforsøpling av havet, men Prop 1 S Tillegg 1 inneholder ingen økt innsats for å stanse plastforsøplingen verken nasjonalt eller internasjonalt. Det er behov for en nasjonal handlingsplan for infrastruktur og avfall, en styrking av kommunenes innsats mot plastforsøpling og innføring av en materialavgift på jomfruelig plast.

For å bøte på manglene ved budsjettforslaget som skissert ovenfor har WWF Verdens naturfond utarbeidet en rekke konkrete forslag til endringer i det framlagte, reviderte forslaget til statsbudsjett for 2022. Alle forslagene listes nedenfor, etterfulgt av en kort beskrivelse for flere av tiltakene. [I denne linken](#) ligger en mer utførlig beskrivelse av alle våre forslag gruppert på departement.

Forslag med relevans for EMK	Kapittel og Post	Budsjettvirkning i mill. kr.
Styrke driftsbudsjettet til Klima- og miljødepartementet	Kap. 1400, post 01	+ 40
Utarbeide en tverrsektoriell implementeringsplan for naturavtalen	Kap. 1400, post 01	+ 5

Nasjonal handlingsplan for infrastruktur for avfall	Kap. 1400, post 21	+ 10
Styrk internasjonal kunnskap om naturmangfold	Kap. 1400, post 71	+ 15
Helhetlig plan for restaurering av norsk natur	Kap. 1420, post 21	+ 5
Sikre et representativt vern av norsk natur gjennom nye nasjonalparker og ny nasjonalparkplan	Kap. 1420, post 21	+ 7
Årlig norsk skogvernmilliard	Kap. 1420, post 35 Kap. 1420, post 01	+ 435 + 5
Øk støtten til restaurering av myr og annen våtmark	Kap. 1420, post 38	+ 5
Tiltak i verneområder	Kap. 1420, post 31	+ 10
Styrk satsingen på konfliktdempende og forebyggende tiltak mellom beitedyr, rovvilt og samfunn	Kap. 1420, post 73	+ 50
Internasjonalt initiativ for skogvern i nord	Kap. 1420, post 84	+ 2
Klimasats	Kap. 1420, post 61	+ 800
Styrke kommunenes platarbeid	Kap. 1420, Post 71	+ 100
Sirkulærøkonomisk program under Enova	Kap. 1428, post 50	+ 200
Øk øvrige tilskudd til Enova til energieffektivisering og produksjon i husholdninger	Kap. 1428, post 50	+ 1 000
Fornybart (Grønt) hydrogenprogram	Kap. 1428, post 50	+ 2 000
Naturkur som undersøker klimatiltak knyttet til naturlig karbonopptak, lagring, og naturmangfold. Etter modell av Klimakur.	Ny post	+ 5
Kunnskapsløft for havet	Kap. 923, post 22	+ 250
Innføre plastavgift og plastregister	Kap. 1400, post 21 Kap. 1410, post 21	+ 10 + 10
Etablere en målsetting og en strategi for økt karbonlagring i norsk natur og landskap	Kap. 1400, post 21	0
Naturavgift: Prissetting av naturinngrep og finansiering for restaurering av natur	Kap. 1420, post 21	+ 5
Utvidet produsentansvar for all plast på markedet	Strukturforslag	
Flytende havvind-utbygging på norsk sokkel	Kap. 1428	+ 6000
Opptrapping av CO2-avgift for å sikre utslippskutt i tråd med et mål om 55% kutt i utslipp i 2030 i forhold til 1990-nivå	Kap. 5000	
Omstillingsavgift på petroleumsproduksjon	Kap. 5000	+ 34 000
Sørge for at endringer i petroleumsskatteregimet gjelder for alle investeringer fra 1.1.2022	Kap. 5440	+ 34 000
Kutt bevilgningene til letevirsomhet gjennom statens direkte økonomiske engasjement (SDØE)	Kap. 5440, post 24.3	- 1 700
Avvikle bevilgningene til geologiske undersøkelser i regi av Oljedirektoratet	Kap. 1810, post 21	- 67
Reduser bevilgningene til forskning i petroleumssektoren	Kap. 1830, post 50	- 295
Omstillingsavgift på produksjon av olje og gass	Strukturforslag	
Senke grensen for PUD-behandling i Stortinget til 5 mrd. kroner	Strukturforslag	
Beregne klimaeffekten av statsbudsjettet	Strukturforslag	

Implementeringsplan for naturavtalen

Vi må ta lærdom av tregheten med å få på plass en handlingsplan til de forrige internasjonale miljømålene og den manglende måloppnåelsen av disse. WWF foreslår derfor at det utarbeides en nasjonal, tverrsektoriell plan for implementering av naturavtalen i Norge senest 12 måneder etter at avtalen er ferdigstilt.

Nasjonal handlingsplan for infrastruktur for avfall

WWF foreslår at det opprettes en enhetlig nasjonal handlingsplan for hvordan vi skal kunne sikre en effektiv innsamling, sortering og materialgjenvinning av plastavfall nasjonalt. Investeringskostnaden og nødvendige tiltak har en tett sammenheng med forslaget om materialavgift på plast, utvidet produsentansvar og returordninger.

Helhetlig plan for restaurering av norsk natur

WWF foreslår at det avsettes midler til å utarbeide en helhetlig plan for restaurering av norsk natur. Stortinget har bedt om at 15 prosent av skadet eller ødelagt norsk natur skal være restaurert til 2025, og for å få i gang dette arbeidet trengs en helhetlig plan.

Sikre et representativt vern av norsk natur

WWF forslår at det må settes av tilstrekkelige midler for å sikre et representativt vern av norsk natur, i tråd med det Stortinget etterspurte i 2016. I tillegg til at dette er aktuelt for skogvernarbeidet, må dette følges opp gjennom den oppstartede prosessen med suppleringsvern. En ny nasjonalparkplan og nye nasjonalparker vil være et viktig bidrag til å oppnå et representativt vern.

Årlig norsk skogvernmilliard

WWF foreslår at bevilgningene til skogvern slik at det totalt bevilges 750 mill. kroner til skogvern i 2022, og det bør trappes opp til en årlig norsk skogvernmilliard fra 2023.

Styrke kommunenes plastarbeid

WWF foreslår at det opprettes en ny tilskuddsordning som skal finansiere forebyggende tiltak på kommunalt nivå for å stanse forsøplingen av havet.

Sirkulærøkonomisk program under Enova

WWF foreslår at det opprettes et eget sirkulærøkonomisk program innenfor Enova, med hensikt å støtte bedrifter som ønsker å gjennomføre nyskapende og skalerbare sirkulærøkonomiske tiltak i tråd med Norges nasjonale og internasjonale målsetninger.

Naturkur

WWF foreslår at det lages en Naturkur-utredning etter modell av regjeringens Klimakur, som vil undersøke effekten av klimatiltak knyttet til naturlig karbonopptak, naturlig karbonlagring og naturmangfold.

Kunnskapsløft for havet

WWF foreslår at bevilgningen til Havforskningsinstituttet økes med 250 millioner kroner til et kunnskapsløft for havet.

Plastavgift

WWF foreslår å innføre en materialavgift og et materialregister for all plast. Vi foreslår også å innføre en miljøavgift på plastemballasje, og å utvide produsentansvaret til å gjelde all plast, og innføre et «Plastregister» som kontrollerer plastvolumet.

Naturlig karbonlagring

WWF foreslår å etablere en målsetting og en tverrdepartemental strategi for økt karbonlagring i norsk natur og landskap med en beskrivelse av mål og innsatsområder, samarbeidsformer på tvers av sektorer og næringer, finansieringsformer og planer for implementering og oppfølging innen karbonlagring marint, i jordbruksjord og i natur på land.

Naturavgift

WWF foreslår at det utredes en naturavgift som mulig virkemiddel for arealnøytralitet. Utredningen bør gjøres med utgangspunkt i hva det vil koste å restaurere tilsvarende natur som den som bygges ned, og med hensyn til geografi og sentralitet.

Utvidet produsentansvar for all plast på markedet

WWF foreslår at det innføres utvidet produsentansvar for all plast på det norske markedet. Utvidet produsentansvar er en ordning som sikrer at produsenter må ta ansvar for deres produkt også når det er blitt avfall.

Tiltak for å dempe norsk klimarisiko

WWF foreslår at det innføres en omstillingsavgift på 100 kroner per produserte fat olje og gass. Totalt sett vil forslaget innebære årlige inntekter på om lag 35 mrd. kroner fram til 2025.

WWF foreslår å opprette et eget fornybart hydrogenprogram med mål om å sikre produksjon av minst 400 000 tonn grønt hydrogen, og myndighetene bør forplikte seg til en tilstrekkelig risikoavlastning som må til for å nå en målsetning om utbygging av minst 3GW flytende havvind på naturens premisser innen 2030.

WWF foreslår at endringer i petroleumsskatt må gjelde for alle investeringer fra 1.1.2022. WWFs beregninger, basert på tall fra Rystad Energy, viser at staten kan tjene 34 mrd. kroner på en slik endring dersom Solberg-regjeringens forslag gjennomføres, noe som vil øke dersom oljeskatteregimet strammes inn.

WWF foreslår et romertallsvedtak for å senke grensen for PUD-behandling i Stortinget til 5 mrd. kroner. Av de 58 prosjektene som planlegges å gjennomføres med det midlertidige petroleumsskatteregimet er det bare fire som har en investeringskostnad over 20 mrd. kroner. Det er et stort demokratisk problem at ikke det offentlige får innsyn i hvordan forvaltningen av disse prosjektene foregår og vi foreslår derfor at grensen senkes til 5 mrd. kroner.

WWF foreslår å kutte bevilgningene til letevirksomhet gjennom statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) på grunn av IEA og FNs klimapanelers advarsel om at vi må unngå å lete etter mer olje og gass dersom vi skal ha som ambisjon å unngå mer enn 1,5 graders global oppvarming.

Tiltak for å redusere utslipp

WWF foreslår at utslippskonsekvensen av alle kapitler og poster redegjøres og samles, samt at hvert sektordepartement tildeles et utslippsbudsjett som er basis for sektorvise handlingsplaner som er i tråd med klimamålene.

WWF mener at CO₂-avgiften må få en forutsigbar, årlig og lineær opptrappingsplan, fra 590 kr i 2021, til 2000 kr senest i 2030, uten å kompenseres med lavere veibruksavgift, eller andre avgiftskutt som svekker utslippseffekten.

WWF ber om at Klimasats må videreføres til 2030, og at rammen økes til en milliard kroner årlig.

WWF ber om at Enova øker bevilgning til rettighetsbaserte tiltak i husholdninger for å sikre utbetaling tilsvarende 1 mrd. årlig over 4 år som skal gå til tiltak knyttet til energieffektivisering, og alternativ fornybar energiproduksjon i husholdninger og næringsbygg.